

Minne et pääse tänään?

– Pyörätuolia käyttävä yrittäjä rakentaa sovellusta, joka näyttää, minne pääsee helposti

Teen aina taustatyötä ennen kuin lähdän jonnekin. Etsin Google Mapsista kuvia kohteiden sisäänkäynnistä ja yritän päätellä, pääsenkö sisään. Useimmiten tieto on puutteellista, vanhentunutta tai sitä ei ole. Ainoa tapa selvittää on mennä paikan päälle ja katsoa.



Aku Kylänpää on helsinkiläinen yrittäjä ja SpacelyLabsin perustaja. Hän on käyttänyt pyörätuolia koko elämänsä ja rakentaa teknologiaa, joka tekee fyysisestä maailmasta toimivamman kaikille.

Viime syksynä ystäväni ehdottivat uutta ravintolaa. Googlasin paikan: ei mainintaa esteettömyydestä. Menimme, mutta sisäänkäynnin takana olikin rappuset. Ystäväni kantoivat minut alas. Se oli noloa, mutta vielä nolompaa olisi ollut sanoa ovelta "en tulekaan mukaan".

Tuollaisia hetkiä on paljon. Kun ystäväni kanssa haluamme mennä jonnekin, niin joudumme aina miettimään, pääsenkö minä pyörätuoleinen sinne. Jos ei pääse, pitääkö vaihtaa paikkaa, kantaa minut vai jäänkö kotiin? Yleensä valitsemme toisen paikan. Perhejuhliassa teemme samat valinnat. Se tarkoittaa, että yritys ei menetä vain minua – se menettää koko seurueeni. Kolme, viisi, kahdeksan maksavaa asiakasta yhdellä kertaa.

Esteettömyyden selvittäminen syö spontaaniuden

Yksi asia, jota kaipaavat eniten, on se, että voisin vain kävellä – tai minun tapauksessani kelata – katuja pitkin ja pistäytyä sisään kiinnostavaan putiikkiin tai kahvilaan. Tutustua liikkeeseen, jonka näyteikkuna on houkutteleva.

Se ei onnistu. Jokainen käynti vaatii etukäteissuunnittelua ja fyysistä varmistamista. Pienet putiikit ja persoonalliset kahvilat ovat usein vanhemmissa rakennuksissa, joissa on portaita ja kapeita ovia. En edes yritä huudella kadulta, pääsenkö sisään.

Mihin päädyn? Isojen ketjujen liikkeisiin. Kauppakeskuksiin. Niissä on uudempien rakennusmääräysten mukaiset hissit, leveät ovet ja esteettömät vessat. Pienyrittäjä menettää minut automaattisesti – ei siksi, etteivätkö yrityksen tarjoamat tuotteet tai palvelut kiinnostaisi minua, vaan siksi, että on todennäköistä, että pienyrityksen tiloihin ei ole esteetöntä pääsyä.

Joka kolmas meistä

Tämä ei ole pelkästään minun ongelmani. Suomessa on yli 1,3 miljoonaa ihmistä, joilla on jokin liikkumiseen, näkemiseen tai kuulemiseen liittyvä tarve. Luku on paljon suurempi kuin uskoi.

Se tarkoittaa isovanhempaa rollaattorin kanssa. Se tarkoittaa vanhempaa lastenrattaineen ja kauppa-kasseineen. Se tarkoittaa retkeilijää, joka loukkasi polvensa ja käyttää

Meitä on paljon: isovanhempi rollaattoreineen, vanhempi lastenrattaineen, polvensa loukannut kynnärsauvoineen, raskaana oleva, jolle portaat tuntuvat vuorikiipeilyltä...

kynnärsauvoja. Se tarkoittaa raskaana olevaa naista, jolle portaat tuntuvat vuorikiipeilyltä.

Yli 30 prosenttia väestöstä kohtaa fyysisiä esteitä arjessaan. Me kaikki olemme jossakin vaiheessa elämäämme siinä tilanteessa, että liikkuminen on tavalla tai toisella hankalaa.

Hiljaiset menetykset

Kukaan ei valita ääneen. Se on fyysisten esteiden ovelampi puoli. Verkkokaupassa yritys näkee, kun asiakas hylkää ostoskorin. Kahvilassa ei näe, kun joku kääntyy ovelta. He eivät jätä arvostelua. He harvemmin soittavat palautepuhelimeen. He menevät muualle. Hiljaisesti.

REITTI lyhyesti

- Ilmainen sovellus, joka näyttää tietoa helsinkiläisten paikkojen esteettömyydestä
- Jokainen paikka on kartoitettu paikan päällä – ei arvauksia
- Auttaa löytämään kahvilat, ravintolat, kaupat ja palvelut, joihin pääsee helposti
- Hyödyttää kaikkia: rollaattorin käyttäjiä, lapsiperheitä, matkailijoita, loukkaantuneita ja jokaista, jolle helppo pääsy on tärkeää
- Tulossa Helsinkiin 2026

Haluatko mukaan testaajaksi tai kertoa kokemuksistasi?

Ota yhteyttä: aku@spacelylabs.com tai +358 40 750 2557

Yritykset eivät tiedä, kuinka paljon asiakkaita he menettävät.

Ja heidän mukanaan lähtevät usein myös perheenjäsenet ja ystävät.

Kun aloin puhua yritysten omistajien kanssa, huomasiin saman kaavan. He tiesivät portaistaan. He eivät tieneet, mitä portaat maksavat heille joka kuukausi. Kukaan ei ollut koskaan kertonut heille sitä lukua. Ja kun kerroin – he halusivat toimia. Ei siksi, että laki käskää. Vaan siksi, että kyse on asiakkaista, joita he eivät tieneet menettävänsä.

Miksi rakennan tätä

Olen Aku Kylänpää, helsinkiläinen yrittäjä. Olen käyttänyt pyörätuolia koko ikäni. Opiskelin restonomiksi ja työskentelin matkailualalla ennen kuin perustin SpacelyLabsin yhdessä yhtiökumppanini kanssa vuoden 2025 lopussa.

Perustin yrityksen, koska huomasin, että saatavilla ei ole luotettavaa tietoa siitä, mihin paikkoihin pääsee helposti ja mihin ei. Yritysten omat ilmoitukset ovat usein puutteellisia tai optimistisia. Google-kartan "pyörätuolilla esteetön" -merkintä perustuu arvioihin ja yrityksen omaan sanaan, ei mittauksiin. Ainoa tapa tietää on mennä paikan päälle. Me aiomme muuttaa sen.

REITTI-sovellus näyttää, minne pääsee

Rakennamme digitaalista REITTI-sovellusta. Sovellus näyttää lähialueen paikat ja kertoo, miten hyvin ne toimivat juuri sinulle. Etsitkö paikkaa, johon pääsee rollaattorilla? REITTI näyttää. Tarvitsetko leveän oven rattaille? REITTI kertoo. Haluatko tietää, onko ravintolassa esteetön vessa ennen kuin lähdet matkaan? Se tieto löytyy.

Kohteiden tiedot perustuvat paikan päällä tehtyyn kartoitukseen. Kartoittaja on käynyt kohteessa ja mitannut ovet, kynnykset, kulkuväylät ja vessat. Ei yrityksen ilmoittamaa tietoa vaan todennettua tietoa.

Pienet muutokset, suuri vaikutus

Esteettömyys ei tarkoita aina kalliita remonteja. Suurin osa muutoksista, jotka tekevät tilasta toimivamman kaikille, ovat pieniä ja edullisia. Pöytien uudelleenjärjestely niin, että rollaattorilla mahtuu kulkemaan – ilmaista. Siirrettävä luiska sisäänkäynnille – pari sataa euroa. Selkeämmät opasteet – muutama kymmenen euroa.

Nämä pienet muutokset auttavat kaikkia. Leveämpi kulkuväylä tekee liikkumisesta miellyttävämpää jokaiselle. Selkeät opasteet vähentävät hämmennystä. Hyvä valaistus auttaa jokaista, jonka näkö ei ole enää terävin. Esteettömyydestä hyötyvät kaikki – ei pelkästään ne, joilla on pysyvä liikkumisrajoite.

Tule mukaan

REITTI lanseerataan Helsingissä ja etsimme intohimoisia ihmisiä liittyämään mukaan heti alusta alkaen. Ilmoittaudu testaamaan sovellusta, jaa kokemuksesi ja auta kartoittamaan Helsingin esteettömyydet ja haastavimmat paikat. Yhdessä voimme tehdä muutoksen – ota yhteyttä!

Kaipaamme erityisesti tarinoita arjesta. Sinun kokemuksesi on arvokasta tietoa. Se auttaa meitä rakentamaan sovellusta, joka todella palvelee arkea. Ja se auttaa yrityksiä ymmärtämään, ettei esteettömyydessä ole kyse vain lainsäädännöstä. Kyse on ihmisistä, jotka haluavat päästä perille – ja jotka toisivat mukanaan perheensä ja ystävänsä.

Esteetön maailma alkaa tiedosta

En usko, että esteettömyys on koskaan valmis projekti. Kaupungit muuttuvat, rakennukset remontoitetaan, uusia paikkoja avataan. Mutta uskon, että teknologia voi tehdä tiedosta helpommin saatavaa ja nopeammin päivittyvää.

Seuraavan kerran, kun mielit, pääsetkö uuteen ravintolaan rollaattorilla tai löydätkö sinulle sopivan reitin, toivon, että voit avata REITTI-sovelluksen ja saada vastauksen. Ilman yllätyksiä.

Se on maailma, jota rakennamme.

Aku Kylänpää, SpacelyLabs



Kuva: Anja Ahola



Vanha Masi siivoaa

Olin ehdottomasti sitä mieltä, että meillä ei ole robottipölyä. Sitten kylässä käydessäni sisareni mies esitteli minulle heidän robottipölynimurinsa. Siitä hetkestä alkaen olen varma, että sellainen tarvitaan ehdottomasti meidänkin talouteemme.

Kauppaan siis. Yleensä noudatan vanhaa hyvää kahden laitteen ostotapaa. Niinpä ostin nytkin ensi hätään halvan. Oli tarjouksessa. Hienon näköinen laite kuitenkin, oikein erillinen lataus- ja pölysäiliön tyhjennysasemakin.

Käyttöönotto sujui aika helposti, sillä meillä oli jo valmiina langaton sisäverkkoyhteys. Sen verran olin kuullut huhuja, että tiesin näillä imureilla olevan yleensä joku nimi. Tuttavillani siivouspuuhissa liikkuu ainakin Osku ja Consuela. Robotti-imurin nimeä kysyttiin kuitenkin jo heti asunuksen alkuvaiheissa enkä sillä hetkellä keksinyt muuta kuin persoonattoman sanan: Masiina. Niinpä meillä alkoi työskennellä Masiina-siivousrobotti.

Masiina kotiutui nopeasti. Se oli sisäsiistikin heti laatikosta otettuna. Varmaan virkansa puolesta. Masiina osoittautui hyvin kohteliaaksi ja väistyi nöyrästi heti, jos epäili olevansa tiellä tai väärässä paikassa. Hiljattain näin kyllä uutisen korkeakoulututkijoista, jotka olivat hakeroineet robotti-imurin ja saaneet sen käyttäytymään hyökkäävästi. Hyödyllinen hanke tuokin, varmaankin.

Tuttavuutemme syventyessä Masiinan nimi lyheni aika pian tuttavallisemmaksi Masiksi. Ensimmäisellä imurointikerralla Masi kuljeskeli ensin ympäriinsä kuin koira ja arvioi työmaansa ominaisuudet. Tabletin ruudulta oli jännittävää seurata, kuinka se piirsi asunnon pohjapiirroksen ja löysi kuin löysikin kaikkia alueet, jotka pitäisi imuroida. En tiedä minkälainen röntgenkatse Masilla on, mutta se piirsi karttaansa myös kodinhoituhuoneen ääriviivat vaikk'ei päässytäkään sinne kiinni olleen oven vuoksi. Kun Masi oli oppinut pohjapiirroksen, niin se osasi optimoida reittinsä niin, että turhia siirtymisiä ei enää tullut. Aika poika!

Asustelen nykyisin pääosan ajasta yksin. Masista on vähän seuraakin, tosin sen jutut ovat aika yksitoikkoisia. Joskus se huutaa apua, kun on soikeutunut sohvaa takana jatkojohtoon. Masi ei hyvistä suunnistustaidoistaan huolimatta vaikuta erikoiselta ruudinkeksijältä. Se soikeutuu samaan jatkojohtoon joka ikisellä siivouksella, jos en erikseen muista nostaa joutoa etukäteen lattialta. Säännöllisesti toistuu keskustelu, jossa Masi ilmoittaa, että nyt on imuroitu ja palailaan tukiasemalle lataukseen ja pölysäiliön tyhjennykseen. Täyteen ladatulla akulla Masi jaksaa imuroida koko asunon eli sen ei tarvitse välillä pitää huilitaukoja.

Olen yhteisen taipaaleemme aikana päätenyt varmaan käsitukseen, että Masi on suorittanut aiemmassa elämässään varushenkilöpalveluksen. Muistaakseni ennen tavattiin palvelusaikansa loppupuolella olevia kutsua Vanhoiksi Maseiksi. Mistäkö päätellen, että meidänkin Masi on Vanha Masi? Muistan, että armeijapalvelus opetti muun ohella myös paljon tapoja, kuinka pinnata velvollisuuksista. Masilla nämä opit ovat hyvin muistissa.

Siivousapissa on ominaisuus, jolla imuri voidaan määrätä aloittamaan työnsä automaattisesti tiettyinä päivinä ja tiettyyn kelloaikaan. Ohjeistinkin Masin heti alkupäivinä niin, että se siivoaa itsenäisesti joka torstaina aamupäivällä kello 10 alkaen. Tuli ja meni monta torstaita eikä Masi hievahtanut lataus-asemansa kyljestä ennen kuin sitä erikseen komensin.

Appi käyntiin ja katsomaan, mitä loki sanoo syvyksi siivoilusta lintaamiseen. Ei sanonut syytä, päin vastoin. Vanha Masi oli joka torstai kello 10 kirjannut näisti lokiin, että siivottu on. Ja jatkanut sitten uniaan. Masi osoittautui lopulta erinomaisen onnistuneeksi nimivalinnaksi.